

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Szénási Péter ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Simits Iván ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007. február 26. napján meghozott, 22.P.24.940/2006/11. számú ítélete ellen a felperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, a felperes kereseti illeték fizetésére kötelezését mellőzi, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 6.000 (hatezer) forint másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 (huszonnégyezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság a felperesnek a ... napilap ...-i számában „...” című cikke miatti sajtó-helyreigazításra irányuló keresetét elutasította és kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 21.000 forint ügyvédi munkadíjat valamint az államnak külön felhívásra 21.000 forint le nem rótt illetéket.

Indokolásában hivatkozott a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó anyagi és eljárásjogi jogszabályokra, így a Pp. 342. § (1), 343. § (3) bekezdésére továbbá a Ptk. 79. § (1) bekezdésére és a Legfelsőbb Bíróság PK 13. és 14. számú állásfoglalására is.

Kifejtette, hogy a perbeli cikk a ... belül kialakult helyzetet ismertette és azt állapította meg e körben, hogy a patika alapítással kapcsolatos részek tekintetében a felperesnek keresetőségi joga nem volt, mert a közleménynek ez a része a

patikára, mint jogi személyre, továbbá ...ra vonatkozik és nem a felperesre. Ugyanez volt az álláspontja azon cikkbeli részek tekintetében is, amely arról szólt, hogy a patika hányadik perénél tart illetve milyen perei vannak.

Ezt követően kifejtette, hogy a körben, hogy a betéti társaság munkát és tulajdonjogot adott a felperesnek hamis tényállítás nem volt megállapítható, mert azt maga a felperes sem vitatta, hogy a személyi jogot átvette és azért lett tagja a betéti társaságnak, hogy a patika tovább tudjon működni. Ezt minősítette a cikkíró és az, hogy a Bt. adta a munkát, egy olyan megfogalmazási mód, ami a felperest sértheti, de nem indokolatlanul bántó, így helyreigazítás tárgya nem lehet.

A Bt. üzemeltetőjének személyével kapcsolatosan, azzal összefüggésben sem találta indokoltnak a helyreigazítás elrendelését az elsőfokú bíróság, hogy ... vagy felesége volt-e a betéti társaság tagja, mert nem vitásan ... és férje közös vállalkozásáról volt szó.

Az sem valótlan, hogy ... ragaszkodott a személyi jog ingyenes átruházásához. Ez a kérés megfelelt az akkor érvényben levő jogszabályoknak és a felperes is azt hangsúlyozta, hogy a személyi jog forgalomképtelen jog, így azért ellenérték nem köthető ki.

A hatmillió forint átvétele valamint a személyi jog átadása illetve a tulajdonosnak a bírósági hercehurcára kényszerítése körében az elsőfokú bíróság az alperesi védekezéssel értett egyet, mert a csatolt iratokból nem derült ki, hogy a felperes milyen jogcímen vette át a pénzt, az ügyvédi letéti szerződésben a letét jogcíme nem volt meghatározva, ugyanakkor a meghallgatott felek nyilatkozatából, a tanúvallomásból és az iratokból megállapítható volt, hogy a felperes a személyi jogot annak átvételére jogosult személynek nem adta át. Annak pedig nincs jelentősége, hogy ... részére megkísérelte az átadást, aki azonban kamarai tagság hiánya miatt azt nem vehette át.

Hivatkozott az elsőfokú bíróság a szerződéskötés általános szabályaira a Ptk. 205. § (4) bekezdésére és a 207. §-ban foglaltakra, majd kifejtette, hogy nyilvánvaló, hogy azért kötötték ki a személyi jog átadását, mert a patikát a Bt. tagjai továbbra is működtetni kívánták és ezért a személyi jogot csak olyan személy részére kerülhetett átadásra, aki arra jogosult is.

Megállapította azt, hogy a hatmillió forintot letétbe helyezték, és amennyiben ez a felperes Bt.-ből való kilépésével kapcsolatos elszámolás eredménye lett volna, abban az esetben ennek valamilyen okirati formában meg kellett volna jelennie, azonban ilyenre a felperes sem hivatkozott.

Kifejtette, hogy a tulajdonos bírósági hercehurcára kényszerítése valós tény, az pedig, hogy a felperestől a hatmillió forint felvétele miatt a személyi jogot el kellett volna venni olyan újságírói vélemény, ami helyreigazítás tárgyát nem képezheti a PK 12. számú állásfoglalásban rögzítettek szerint.

Az elsőfokú bíróság szerint a tisztázatlan jogi helyzet a pénz jogcímét illetően a csatolt iratokból megállapítható volt. Azt, hogy a cikkbeli összeget a Bt. elszámolás

alapján vette fel a felperes az őt terhelő bizonyítás ellenére nem tudta megfelelő módon alátámasztani, így az újságírói vélemény nem tekinthető „légből kapottnak”, ezért a helyreigazítás indokoltsága ebben az esetben sem volt megállapítható.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérte annak megváltoztatását, az alperes helyreigazításra, valamint perköltség megfizetésére kötelezését.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság alapjaiban téves bizonyítási eljárást folytatott le, ennek eredményeként ítélete is téves és törvénysértő.

Sérelmezte, hogy azt, hogy a sajtószerv nem tudta nyomban teljes hitelességgel bizonyítani a cikkben szereplő közlések valóságtartalmát, nem jelenti azt, hogy a felperest terheli a bizonyítás kötelezettsége, ugyanis ilyen esetben az alperesi sajtószerv köteles a helyreigazítás közzétételére.

Az elsőfokú bíróság tulajdonképpen megfordította a bizonyítási terhet és a felperes helyreigazítási kérelmét azért nem fogadta el, mert az abban foglaltak okiratokkal nem voltak bizonyítottak, ugyanakkor az alperest a cikk állításainak igazolására nem hívta fel.

Sérelmezte a keresetösségi joggal kapcsolatos döntést is hivatkozva arra, hogy a felperes beltagja volt a Bt-nek, tehát minden a Bt-vel vagy a Bt. tulajdonában álló eszközzel kapcsolatos kérdés a felperest, mint tulajdonost és mint képviselőre jogosult tagot egyaránt érinti.

Valótlan az az állítás, hogy a felperes volt a Bt. első gyógyszerésze és sértő a cikk azon kitétele is, hogy a Bt. munkát és tulajdonjogot adott a felperesnek, mivel a gazdasági társaságba történő vagyoni betét befizetésével egyenrangú felek törvényben rögzített üzletkötése történt meg.

Változatlanul sérelmezte a „külön pénzt nem kér” mondatrészt, mert ebben nem az az érdekes, hogy ... mit kötött ki, vagy mit kért, hanem az, hogy a felperes a személyi jog átadásáért sem a Bt-től, sem ...tól, sem senki mástól pénzt nem kért és nem fogadott el.

Nem felel meg a valóságnak az az ítéleti indokolásbeli rész sem, amely szerint a betéti társaság ... és férje közös családi vállalkozása, mert ... nem volt a Bt-nek tagja, szerződéses viszonyban a felperes nem állt vele.

Külön sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az indokolásában azt rögzítette, miszerint az alperesi védekezéssel ért egyet, holott az alperesi sajtószerv a közlések valóságtartalmát nem igazolta, nem bizonyította felhívás ellenére sem.

Kifejtette, hogy az nem irreleváns, hogy ki kényszerítette a másikat bírósági hercehurcára, hanem az a lényeg, hogy a felperes a Bt-ből 2001 végén kilépett és egy kivételével minden bírósági eljárás kezdeményezője ... volt, s minden egyes ügyben jogerősen a felperesnek adtak igazat, illetve a felperessel szembeni feljelentések alaptalansága miatt a nyomozásokat megszüntették. Ezért ezt úgy minősíteni, hogy a felperes kényszerítette ...t bírósági hercehurcára, iratellenes megállapítás.

Az elsőfokú bíróság által véleménynek minősített cikkrészlet azt tartalmazza, hogy a felperes elfogadott hatmillió forintot, ami összefügg a személyi joggal és a „személyi jog gyakorlásával kapcsolatos szabályok súlyos megsértésének következménye lehet a személyi jog elvétele is”, amit valamilyen okból, jogkövetkezmények nélkül a felperes megúszott. Ez azonban nem minősíthető olyan újságírói véleménynek, amit a felperes köteles eltűnir.

Azt pedig nem neki kell igazolnia, hogy a pénzt a Bt-vel történt elszámolás alapján vette fel, mert álláspontját a Gt. 105. §-a folytán alkalmazandó 95.§ tételes előírása igazolja.

Külön sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság indokolásában azt fejtette ki, hogy az újságírói vélemény nem tekinthető légből kapottnak, ezért a helyreigazítás indokoltsága nem volt megállapítható.

Kitért arra is, hogy a kereseti kérelmen a felperes az illetéket leróta, ezért e körben is alaptalan az elsőfokú bíróság határozata.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte fenntartva az elsőfokú bírósági eljárás során előterjesztett ellenkérelmében foglaltakat.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló értelmezésével érdemben helyes döntést hozott, amelynek indokaival egyetért a Fővárosi Ítéltábla, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján - helyes indokainál fogva - helybenhagyta.

Általánosságban a Fővárosi Ítéltábla arra mutat rá, hogy a sajtó-helyreigazítási eljárás során a bíróságnak azt kell megítélnie, hogy a kifogásolt cikk az igényt érvényesítő személlyel összefüggésben tartalmaz-e olyan valótlan állítást, illetve a való tényeket olyan hamis színben tünteti-e fel, ami indokolja a sajtószerv helyreigazításra kötelezését.

A perbeli, a ... -i számában „...” című cikk nem csak a felperes személyéről szól, hanem ismerteti a jelenlegi patika törvény alapján kialakult gyakorlatot, az ún. gyógyszerész-társadalom, a patikusok problémáiról, a „szakma által szent téhennek kikiáltott patikatörvény”-ről, a szabályozás anomáliáiról ír, és ennek illusztrálásaként számolt be a ... által 1996-ban alapított gyógyszertár „kalandjai”-ról.

A felperesi fellebbezésben foglaltakra tekintettel ki kell emelni azt, hogy a Ptk. 85. § (1) bekezdésében foglalt általános szabály a sajtó-helyreigazítási eljárásban is érvényesül, nevezetesen a sajtó-helyreigazítási igény csak személyesen érvényesíthető, ami azt jelenti, hogy a jogosult csak a rá vonatkozó jogsérelem miatt kérhet jogorvoslatot.

Ezen szabályra, valamint a PK 13. számú állásfoglalás I. pontjában rögzítettekre tekintettel megállapítható volt, hogy a ... által nyitott patikára, valamint az arra vonatkozó közlés tekintetében, hogy a „...” hányadik perénél tart, a felperes

személyes érintettsége nem volt megállapítható, ezért helyesen utasította el e körben az elsőfokú bíróság a felperes keresetét.

A sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó speciális szabályok szerint akkor kerülhet sor a helyreigazítás elrendelésére, ha a sajtószerv az érintett személyre vonatkozóan valótlan tényállítást közöl, vagy a való tényeket hamis színben tünteti fel, mert a Ptk. 79.§.(1) bekezdése értelmében az érintett személy akkor követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, és melyek ezzel szemben a való tények.

A bíróságnak a helyreigazítási igény elbírálásakor a PK 12. számú állásfoglalásának II. pontjában foglaltakból kell kiindulnia, amelynek értelmében a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálnia és a kifogásolt közléseket, kifejezéseket valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe vennie.

Így kell megállapítani azt, hogy a sajtóközlemény kifogásolt részében vagy részeiben a sajtószerv tényállításaival meghamisítja-e, hamis színben tünteti-e fel a valóságot, ezért sérti-e az igényérvényesítő fél személyhez fűződő jogait, tehát megalapozott-e a helyreigazítás elrendelésére irányuló kérelem.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény alapján pedig azt kell kiemelni, hogy az Alkotmányban biztosított sajtószabadság mindenkinek jogot ad arra, hogy nézeteit a sajtó útján közölje, illetve kifejtthesse, de a törvény 3. § (1) bekezdésében kimondja azt is, hogy a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmével.

A hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a sajtószerv - jelen esetben az alperes - a sajtó-helyreigazítási eljárás során azt köteles hitelt érdemlően, teljes bizonyossággal igazolni, hogy mindaz amit az olvasók elé tár, mindaz amit a cikkében megjelentet megfelel a valóságnak, hiszen a Ptk. 79. §-ában meghatározott sajtó-helyreigazítás a tényállításokkal, a tényközlésekkel okozott jogsérelem orvoslására szolgál.

A sajtószervnek ez a bizonyítási kötelezettsége az olyan tényállítások valóságtartalmára is kiterjed, amelyek híven közlik más személy nyilatkozatát vagy átveszik más szerv közleményét.

A PK 12. számú állásfoglalás II. pontja azt mondja ki, hogy a helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra.

Ezen kiemelt és a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó speciális szabályok alapján a Fővárosi Ítéltábla is úgy ítélte meg, hogy az, miszerint a Bt. munkát és tulajdonjogot adott, a felperes személyének megítélése szempontjából nem olyan lényeges tévedés vagy pontatlanság, ami indokolná az alperes helyreigazításra kötelezését. Ezt az is alátámasztja, hogy maga a cikkíró is idézőjelbe tette az adott szót, ami azt jelenti az általános felfogás szerint, hogy azt nem is kell szó szerint érteni.

A rendelkezésre álló adatok alapján tényként megállapítható volt - és ezt a felperes sem tette vitássá -, hogy a hat millió forintot a felperes átvette, és az is tény, hogy a személyi jogot nem adta át, így az alperes e körben valótlanul állított. Az pedig, hogy a személyi jog átadására milyen rendelkezések vonatkoznak, illetve, hogy arra miért, milyen okból nem került sor az a sajtó-helyreigazítási eljárás szempontjából nem releváns tény, figyelemmel arra is, hogy jelen perben egyéb jogterülethez tartozó kérdésben nincs lehetőség bírósági állásfoglalásra. Az átvétel jogcímének, az elszámolásnak a tisztázása olyan szakkérdés, amely jelen eljárás keretei közt nem dönthető el. Mivel a cikkíró a kialakult helyzettel összefüggésben a valóságtól nem elvonatkoztatott álláspontjának, következtetéseinek adott hangot, ez a sajtó-helyreigazítás alapjául nem szolgálhat.

Azzal is egyetértett a Fővárosi Ítélőtábla, hogy a bírósági hercehurcára kényszerítés olyan a PK 12. számú állásfoglalása szerinti vélemény, értékelés, ami szintén nem ad alapot a helyreigazítás elrendelésére.

A másodfokú bíróság egyebekben csak visszautal az elsőfokú bíróság helyes indokolására.

A Fővárosi Ítélőtábla a fellebbezési eljárásban felmerült költségekről a Pp. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján határozott.

, 2007. május 8.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

. Győriné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.
bíró

A kiadmány hitel  l:
tisztviselő